

פסיכולוגיה התפתחותית – מוגבר

על-פי תכנית הרפורמה ללמידה משמעותית

הוראות לנבחן

א. משך הבחינה: שעהיים.

ב. מבנה השאלון ומפתח ההערכה: בשאלון זה שלושה פרקים:

פרק ראשון	16	נקודות
פרק שני	48	נקודות
פרק שלישי	36	נקודות
סה"כ	100	נקודות

ג. חומר עזר מותר לשימוש: אין.

ד. הוראות מיוחדות: ענה על מספר השאלות הנדרש בשאלון. המעריך יקרא ויעריך את מספר התשובות הנדרש בלבד, לפי סדר כתיבתן במחברתך, ולא יתייחס לתשובות נוספות.

כתוב במחברת הבחינה בלבד, בעמודים נפרדים, כל מה שברצונך לכתוב כטייטה (ראשי פרקים, חישובים וכדומה).

רשום "טייטה" בראש כל עמוד טייטה. רישום טייטות כלשהן על דפים שמחוץ למחברת הבחינה עלול לגרום לפסילת הבחינה!

בשאלון זה 6 עמודים ועמוד אחד של נספח.

ההנחיות בשאלון זה מנוסחות בלשון זכר, אך מכוונות הן לנבחנות והן לנבחנים.

בהצלחה!

השאלות

פרק ראשון: (16 נקודות)

ענה על כל השאלות 1-4 (לכל שאלה – 4 נקודות).
לכל שאלה ארבע תשובות, אך רק אחת מהן נכונה. הקף את האות המייצגת את התשובה הנכונה בדף התשובות שבנספח. הדבק את מדבקת הנבחן שלך בנספח, במקום המיועד לכך, ובתום הבחינה, הדק אותו אל מחברת הבחינה שלך.

שאלה 1

- בכל אחד מן המשפטים שלפניך מתואר שינוי. איזה מבין השינויים הוא תוצאה של למידה?
- הבוקר, דני בן השנה וחודשיים החל ללכת ללא עזרה.
 - מאז שגיל חלה בשפעת, נראים בו סימנים של אי-שקט.
 - נדב החל לרכוב על אופניים לבד, לאחר שהתאמן עם אביו כל השבוע.
 - יעל החלה לראות טוב יותר, לאחר שהרכיבה את משקפי הראייה החדשים שלה.

שאלה 2

כשנודע לדניאל שאביו חולה במחלה קשה, הוא החל להרבות בקריאת חומר מדעי על המחלה. מהו סגנון ההתמודדות של דניאל עם המשבר המשפחתי, על-פי מודל גש"ר מאח"ד?

- גופני
- רגשי
- משפחתי
- שכלי

שאלה 3

מהו סוג החשיבה הנדרש כדי לפתור תרגילים בחשבון?

- א. חשיבה מסתעפת
- ב. חשיבה אסוציאטיבית
- ג. חשיבה חזותית
- ד. חשיבה ממוקדת

שאלה 4

באחד מן הניסויים שערך סקינר, הזרם החשמלי ברצפה של תיבה פסק בכל פעם שהחולדה שהשתתפה בניסוי לחצה על הדוושה. בעקבות זאת עלתה התדירות שבה לחצה החולדה על הדוושה. מה מייצג הזרם החשמלי בניסוי של סקינר?

- א. עונש
- ב. חיזוק שלילי
- ג. חיזוק חיובי מלא
- ד. חיזוק חיובי חלקי

פרק שני (48 נקודות)

ענה על ארבע מבין השאלות 5–10 (לכל שאלה – 12 נקודות).

שאלה 5

הסבר מהי למידה באמצעות תובנה, ותאר את הניסוי שערך קוהלר בנושא זה.

שאלה 6

הסבר מהו התפקיד של חיזוק ומהו התפקיד של עונש, על-פי סקינר.
הצע דרך **אחת** לשימוש נכון בחיזוקים ודרך **אחת** לשימוש נכון בעונשים.

שאלה 7

הסבר מהי מטלה של היכר ומהי מטלה של היזכרות.
הבא דוגמה **אחת** למטלה של היכר ודוגמה **אחת** למטלה של היזכרות.

שאלה 8

על-פי תיאוריית הלמידה החברתית של בנדורה: תאר דרך **אחת** שבאמצעותה יכולה גננת ללמד את ילדי הגן להחזיר את הצעצועים שבחצר למקומם, אחרי שגמרו לשחק בהם.

שאלה 9

כאשר יונתן ואחותו הקטנה עמדו בתור לנדנדה, דחף יונתן את אחותו ועקף אותה, כי רצה להתנדנד לפניה.

הסבר מהי תוקפנות עוינת ומהי תוקפנות אינסטרומנטלית.
ציין איזה סוג של תוקפנות בא לידי ביטוי בהתנהגות של יונתן.

שאלה 10

הסבר מהו משבר התפתחותי, והבא דוגמה **אחת** למשבר כזה. הבא **שתי** דוגמאות להתנהגות של ילדים במצב של משבר התפתחותי.

פרק שלישי (36 נקודות)

ענה על שלוש מבין השאלות 11–18 (לכל שאלה – 12 נקודות).

שאלה 11

התיאוריה של ויגוצקי

ציין את **שלושת** אזורי ההתפתחות, על-פי ויגוצקי, ותאר כל אחד מהם.

שאלה 12

קונפליקט בין מניעים

עדי מתלבט אם לרכוש חולצה שראה בחנות. הוא אוהב את החולצה מאוד, אך היא יקרה מדי.
עדי חווה קונפליקט בין מניעים.
ציין את שם הקונפליקט, ותאר אותו.

שאלה 13

אינטליגנציה

הסבר מהי מנת משכל, ותאר במילים או באמצעות איור כיצד היא מתפלגת באוכלוסייה.

שאלה 14

הכללה

הסבר מהי הכללה.

ציין מהו היתרון של הכללה ומה החיסרון שלה בתהליך הלמידה.

שאלה 15

מנהיגות

דליה אהובה על חבריה בכיתה. כאשר הועלו בכיתה רעיונות שונים למסיבת סוף השנה, חברים רבים הצביעו בעד הרעיון של דליה.

ציין את **חמשת** מקורות הכוח של מנהיג, והסבר מהו מקור הכוח של דליה.

שאלה 16

נורמות בקבוצה

הסבר מהי נורמה פורמלית, והבא דוגמה **אחת** לנורמה פורמלית בכיתה.

שאלה 17

סולמות התפתחות

הסבר מהו סולם התפתחות, ותאר שימוש **אחד** שגננת יכולה לעשות בסולם התפתחות.

שאלה 18

סוגי חשיבה

הסבר מהי חשיבה מילולית, והבא דוגמה **אחת** לחשיבה מסוג זה.

בהצלחה!

זכות היוצרים שמורה למדינת ישראל.
אין להעתיק או לפרסם אלא ברשות משרד החינוך.

הדבק את מדבקת הנבחן שלך במקום המיועד לכך.
כשתסיים להשיב על השאלות, הדק את דף התשובות למחברתך.

שאלה 1 א ב ג ד

שאלה 2 א ב ג ד

שאלה 3 א ב ג ד

שאלה 4 א ב ג ד